

**Ομιλία προς τιμήν του πρώην Προέδρου του Ανωτάτου
Δικαστηρίου της Κύπρου και πρώην Δικαστή του Διεθνούς
Ποινικού Δικαστηρίου της Χάγης, κ. Γεώργιου Μ. Πική
Λάρνακα 28 Ιανουαρίου 2010**

Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου. Λεωφόρος Ανεξαρτησίας. Στην πίσω του πλευρά, η οδός Μαρίας Συγκλητικής, η οδός των δικηγορικών γραφείων. Πρώτη παράλληλος, προς την αγαπημένη θάλασσα, η οδός Σαρλώ.

Στην οδό Σαρλώ 2 Α, 40 μέτρα από το δικαστικό μέγαρο είχε τελικά εγκατασταθεί ο εκ Λάρνακος Επαρχιακός Δικαστής Γεώργιος Μ. Πικής. Καθιστώντας το δικαστήριο όχι μόνο μέρος της καθημερινής του ζωής, αλλά μέρος σχεδόν του ίδιου του σπιτιού του. Δεν υπήρχε χρόνος για χάσιμο. Κάθε λεπτό ήταν πολύτιμο για τη δικαστική Οδύσσεια που ξεκινούσε, για το ωραίο ταξίδι που έμελλε κάποτε να τον ανεβάσει στην κορυφή της Κυπριακής Δικαιοσύνης και πιο ύστερα να τον πάρει εκεί όπου άρχισε να πλάθεται μια καινούργια οικουμενική τάξη δικαίου.

Αλλά, είμαστε ακόμα στην Αμμόχωστο. Παρά το ότι λίγα μόνο χρόνια εκεί υπηρέτησε, αφού ξεριζωθήκαμε, παρά το ότι ήταν ένας νεαρός δικαστής, η φήμη που απέκτησε ήταν τέτοια ώστε ο κόσμος της Αμμοχώστου να τον γνωρίζει και να μιλά γι' αυτόν πλάθοντας ακόμα και ιστορίες για τον αδέκαστο και αυστηρό δικαστή. Αυτά δεν

τ' άκουσα, μετά, από τους μεγαλύτερους. Επικαλούμαι τη δική μου μνήμη, που τότε ήμουν μαθητής δημοτικού. Τόση ήταν η φήμη του.

Ο Γεώργιος Μ. Πικής έγινε μέρος της ζωής της πόλης. Αυτός ο Λαρνακέας έγινε άνθρωπος μας και η Αμμόχωστος έγινε δεύτερή του πόλη. Τη διπλή τούτη υπόστασή του θέλησαν να τονίσουν οι έντιμοι Πρόεδροι των δικηγόρων της Λάρνακας και της Αμμοχώστου εισηγούμενοι, όπως και ανέλαβα με αίσθημα τιμής να μιλήσω απόψε, ως εξ Αμμοχώστου δικαστής, για τον Γ. Μ. Πική. Τους ευχαριστούμε θερμά για την αποψινή εκδήλωση που μαρτυρά την ιστορική σχέση αλληλοεκτίμησης μεταξύ δικηγόρων και δικαστών.

Η τιμή στο πρόσωπο του εξέχοντος δικαστή, εκλαμβάνεται, πρωτίστως είμαι βέβαιος από τον ίδιο, ως εκδήλωση εκτίμησης προς όλους όσους, κατά πάντα χρόνο, τάχθηκαν στο υψηλό έργο της απονομής της δικαιοσύνης, έργο διαχρονικά συλλογικό και, εν κατακλείδι, ως εκδήλωση εκτίμησης προς την ίδια την κυπριακή δικαιοσύνη.

Αλλά, ειδικότερα οι δικηγόροι και εμείς τιμούμε το έργο ζωής ενός ανθρώπου που εκπλήρωσε επάξια το χρέος του.

Πρωταρχικό δε, χρέος του δικαστή είναι η προσήλωση του στην υπεροχή του Νόμου. Σε ότι αφορά το κοινό δίκαιο ήταν το 1617 όταν ο αρχιδικαστής της Αγγλίας Sir Edward Coke αρνήθηκε να εκπληρώσει βασιλική διαταγή αντίθετη στο νόμο, επικαλούμενος το

δικαστικό όρκο και προτάσσοντας την υπεροχή του νόμου επί της βούλησης του μονάρχη.

Η αρχή όμως είχε γίνει αιώνες πριν, μέσα από την ελληνική σκέψη. Κατά τον Ηρόδοτο, όταν ο Ξέρξης παραξενευόταν με έπαρση και γελώντας για το πώς οι Έλληνες, λιγοστοί και φτωχοί, θα μπορούσαν ν' αντισταθούν στο χρυσοφόρο πολυάριθμο στρατό του, ο Δημάρατος του απάντησε πως βεβαίως και θ' αντιστέκονταν γιατί έμαθαν να είναι ελεύθεροι και μόνο κυρίαρχο γνώριζαν το νόμο. Είναι, ακριβώς, αυτή η υποταγή στο νόμο που κατά το Montesquieu δημιουργεί την ελευθερία. Ή, όπως η Jacqueline de Romilly έγραψε: *«Ο νόμος είναι το συμπλήρωμα της ελληνικής ελευθερίας και αυτό που της δίνει τη δύναμη της»*.

Στο «δεσπότη νόμο», την υπέρτατη αυτή αρχή του δημοκρατικού πολιτεύματος το οποίο γεννήθηκε στις πόλεις της αρχαίας Ιωνίας και πήρε την κλασσική του μορφή στην αρχαία Αθήνα, αναφέρεται ο δικαστής Πικής σε απόφαση του, προσθέτοντας πως θεμέλιο της δημοκρατίας είναι η ισονομία. Η ισονομία κι η ισοπολιτεία, είπε αλλού, αποτελούν την πεμπτουσία της δικαιοσύνης.

Η πεποίθηση για την υπεροχή του νόμου έναντι παντός και την ισότητα έναντι του νόμου κάθε ανθρώπου, διαποτίζει τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Για το δικαστή Πική, η κατίσχυση του νόμου δεν ήταν μόνο απόρροια του δικαστικού όρκου και διαχρονική συνέχεια της ελληνικής σκέψης που σφράγισε το δυτικό πολιτισμό, αλλά όρος απαραίτητος για την προστασία της ακεραιότητας της

Κυπριακής Δημοκρατίας. Σ' αυτά τα πλαίσια προσπάθησε, ειδικότερα, να υποδεικνύει πάντα ότι το δίκαιο της ανάγκης αποσκοπεί στην υποσύλωση της συνταγματικής τάξης και όχι στον παραμερισμό της.

Έγραψε:

«Είναι πεποίθησή μου ότι η προσήλωση στο Σύνταγμα αποτελεί την πιο πειστική απάντηση στην επιβουλή κατά της ακεραιότητας του κυπριακού κράτους και κάθε απόπειρα για κατάλυση του. Η αυστηρή τήρηση του Συντάγματος αποτελεί το ισχυρότερο όπλο για προάσπιση της οντότητας της κυπριακής πολιτείας.

.....

Ο σεβασμός στο Σύνταγμα δεν επιβάλλεται μόνο από το Άρθρο 179 που το καθιστά τον υπέρτατο Νόμο της Πολιτείας, αλλά και από τις τραγικές πραγματικότητες της Κύπρου και ιδιαίτερα τους κινδύνους που απειλούν την κρατική της υπόσταση. Η ανεξαρτησία της Κύπρου θεμελιώνεται στο Σύνταγμα. Κάθε παρέκκλιση από τις πρόνοιες του εξασθενίζει τη βάση του κυπριακού κράτους.»

Αυτά, λεχθέντα στο Ανώτατο Δικαστήριο της Κύπρου πριν από 25 χρόνια, ακούγονται σαν αντίλαλος και δικαιώνονται σήμερα που το αγγλικό Εφετείο αναγνώρισε την υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου να σεβαστεί και να εκτελέσει απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, όχι μόνο ως ζήτημα υπεροχής του ευρωπαϊκού νόμου έναντι των εξωνομικών παραγόντων που επικαλέστηκαν οι εφεσίβλητοι, αλλά και ως ζήτημα σεβασμού προς

την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό μια και μόνη κυριαρχία, κάτι, που όπως σημειώνεται στην απόφαση, περιλαμβάνει το σεβασμό στα δικαστήρια ως το δικαστικό μοχλό ενός κυρίαρχου κράτους.

Ο σεβασμός στα δικαστήρια, δεν σημαίνει ότι οι αποφάσεις τους βρίσκονται στο απυρόβλητο. Ούτε ότι η δικαιοσύνη δεν πρέπει να κατακτά καθημερινά, μέσα από το επίπεδο συμπεριφοράς των λειτουργών της και μέσα από την απαρασάλευτη προσήλωσή τους σε απρόσωπες αρχές δικαίου, το σεβασμό που της αρμόζει. Όπως έγραψε ο δικαστής Πικής σε απόφασή του, υποστηρίζουμε πλήρως το δικαίωμα του κοινού να ασκεί κριτική στις δικαστικές αποφάσεις. Το κοινό και ο τύπος, είπε, είναι οι φύλακες του επιπέδου της δικαιοσύνης. Η ελευθερία έκφρασης είναι το υποκόλωνα της ελευθερίας αυτής καθαυτής, συμπλήρωσε. Για να τονίσει όμως, αφενός, ότι η κριτική πρέπει να γίνεται καλόπιστα προς το δημόσιο συμφέρον και αφετέρου, ότι όσοι κρίνουν τους δικαστές πρέπει να μην λησμονούν ότι οι δικαστές δεν μπορούν να απαντήσουν.

Θεμέλιο του κράτους δικαίου αποτελεί η αρχή της διάκρισης των πολιτειακών λειτουργιών. Η διάκριση, ενώ προσδίδει αυτονομία της κάθε λειτουργίας στη σφαίρα αρμοδιότητάς της, παράλληλα αποτελεί σύστημα ελέγχου και ισορροπίας μεταξύ τους. Στα πλαίσια αυτού του συστήματος, γράφει ο δικαστής Πικής, η υπεροχή του νόμου διασφαλίζεται με την ανάθεση της ερμηνείας και της εφαρμογής του νόμου σε μια ουδέτερη αρχή που δεν έχει οποιοδήποτε άλλο σκοπό να προωθήσει, παρά τον ίδιο τον νόμο.

Η υπεροχή του νόμου δεν σημαίνει υπεροχή των δικαστών, δεν σημαίνει, κατά ένα πονηρό θεώρημα, «κράτος των δικαστών». Ο δικαστής Πικής υπέδειξε ότι τα δικαστήρια δεν πρέπει να επιλύουν θέματα που έχουν κατά βάση πολιτικό χαρακτήρα. Είναι γι' αυτό το λόγο, είπε, που δεν εξετάζουν τα κίνητρα ή την ορθότητα των πράξεων των πολιτικών αρχών, αλλά περιορίζουν το έργο τους στην εξέταση της νομιμότητας των πράξεων αυτών.

Τα δικαστήρια, λοιπόν, δεν ασκούν πολιτική. Δεν έχουν πολιτικά οφέλη, ούτε πολιτικές οφειλές. Ο αγώνας τους και η αγωνία τους, αγώνας και αγωνία του δικαστή Πική, δεν είναι για τη διεύρυνση μιας πολιτικής εξουσίας που δεν έχουν, αλλά για τη διεύρυνση της ελευθερίας των ανθρώπων μέσα από την κατίσχυση της αρχής της νομιμότητας.

Υπεροχή του νόμου, αντίθετα, σημαίνει υποταγή των δικαστών στη λαϊκή βούληση εκ της οποίας και μόνο πηγάζει ο νόμος, σημαίνει κράτος δικαίου, σημαίνει δημοκρατία.

Η λαϊκή βούληση σ' ένα κράτος δικαίου δεν είναι η κοινή γνώμη ή το ακόμα πιο νεφελώδες «περί δικαίου αίσθημα της κοινωνίας». Όταν ζητήθηκε σε μια υπόθεση από το Ανώτατο Δικαστήριο να μην γνωματεύσει «κατά τρόπο που θα ήταν αντίθετος προς τη λαϊκή θέληση» ο δικαστής Πικής υπέδειξε ότι ο δικαστικός όρκος δεσμεύει τους δικαστές να απονέμουν δικαιοσύνη σύμφωνα με τους νόμους

της πολιτείας και όχι σύμφωνα με την εκτίμηση τους για την κοινή γνώμη.

«Αν η απονομή της δικαιοσύνης εξαρτάτο από τις εκάστοτε εκτιμήσεις των Δικαστών για την κοινή γνώμη, η Δικαστική Εξουσία θα μετατρέπεται σε νομοθετικό σώμα ... (και) ... όχι μόνο η συνταγματική τάξη, αλλά και κάθε βεβαιότητα για το δίκαιο θα κατεστρέφετο ... και τότε θα επακολουθούσε χάος», είπε.

Επειδή δε, το θέμα κατά καιρούς επανέρχεται, πάντοτε με επίφαση προοδευτισμού, καλό είναι να θυμόμαστε ότι σύμφωνα με τον ποινικό κώδικα της ναζιστικής Γερμανίας, οι δικαστές είχαν υποχρέωση να ενεργούν όχι σύμφωνα με το νόμο, αλλά *«σύμφωνα με το λαϊκό αίσθημα»*.

Συχνά γίνεται λόγος για το *«οικονομικό θαύμα»* που ομολογουμένως ο λαός μας πέτυχε με το να ανασυγκροτήσει τη ρημαγμένη μας χώρα μετά την εισβολή της Τουρκίας. Ας μη λησμονούμε όμως πως αυτή η ανασυγκρότηση επετεύχθη χωρίς, ακόμα και στα πρώτα, τα πιο δύσκολα χρόνια, να σιγήσει ο νόμος. Στην κορύφωση του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου με τον κίνδυνο νίκης του φασισμού ορατό, ο Lord Atkin με την περίφημη απόφασή του, μειοψηφώντας μόνος, στην υπόθεση *Liversidge v. Anderson* αρνήθηκε ότι ο Υπουργός Εσωτερικών θα μπορούσε να έχει απόλυτη, ανέλεγκτη από τα δικαστήρια εξουσία να εκτοπίζει πρόσωπα για τα οποία ο ίδιος είχε *«εύλογη αιτία»* να πιστεύει ότι ήταν ύποπτα για συνεργασία με τον εχθρό. Οι νόμοι, διακήρυξε,

ανάμεσα στις κλαγγές των όπλων δεν σιγούν. Μπορεί να αλλάζουν, αλλά μιλούν την ίδια γλώσσα στον πόλεμο, όπως και σε καιρό ειρήνης.

Αυτό είναι που πέτυχε ο νομικός πολιτισμός της μικρής μας πατρίδας στα πέτρινα χρόνια της, με αδιαμφισβήτητη και κυρίαρχη τη συμβολή της δικαστικής λειτουργίας.

Όπως ο Γ. Μ. Πικής αποκαλύπτει στο σύγγραμμά του *Constitutionalism – Human Rights – Separation of Powers, The Cyprus Precedent*, η αξιολόγηση της κυπριακής δικαιοσύνης από τους αρμόδιους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τις διαπραγματεύσεις για την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας ήταν λακωνική: *«η Δικαιοσύνη είναι ανεξάρτητη και η διάκριση των εξουσιών μεταξύ τους, εκτελεστικής, δικαστικής και νομοθετικής, είναι σεβαστή. Το επίπεδο της δικαιοσύνης είναι ψηλό.»* Μια τέτοια αξιολόγηση αναμφίβολα ήταν ουσιαστικής σημασίας για την επιτυχή κατάληξη.

Ας αναλογιστούμε για μια μόνο στιγμή το πλήγμα που θα υφίστατο η Κύπρος εάν, κάτω από τα ασήκωτα βάρη που έφερε η εισβολή, η έννομη τάξη υποχωρούσε. Είναι η εμμονή στη νομιμότητα, την ανάγκη της οποίας ο δικαστής Πικής τόνισε ξανά και ξανά, που μας κράτησε όρθιους.

Εξίσου σημαντική είναι η υψηλού επιπέδου διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από το Ανώτατο Δικαστήριο και εξέχων ο ρόλος του δικαστή Πική και σ' αυτό το πεδίο.

Θεμελιακή, ορόσημο στη νομική ιστορία της Κύπρου, είναι η υπόθεση *Police v. Georghiadis*. Ο τότε Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου Μιχ. Τριανταφυλλίδης και οι τότε Δικαστές Α. Λοΐζου, Λώρης, Δ. Στυλιανίδης και Γ. Πικής ομόφωνα αποφάσισαν ότι μαρτυρία που λαμβάνεται ως αποτέλεσμα παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ανθρώπου, όπως διασφαλίζονται από το Σύνταγμα, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, ανεξάρτητα από την αποδεικτική της αξία και το σκοπό για τον οποίο ελήφθη. Τούτο δε, εξηγεί στην απόφαση του ο δικαστής Πικής, γιατί τ' ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν την υπέρτατη αξία που προστατεύεται έναντι πάντων και η διαφύλαξη της ανθρώπινης αξιοπρέπειας δεν μπορεί να υποταχθεί στην επιδίωξη οποιουδήποτε άλλου κοινωνικού στόχου ή σκοπού. Τέτοιος απόλυτος κανόνας αποκλεισμού μαρτυρίας που λαμβάνεται μέσα από παραβίαση των δικαιωμάτων του ανθρώπου δεν υπάρχει στο κοινοδίκαιο, ούτε αντανακλάται στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ).

Άλλη υπόθεση σταθμός στην νομολογία μας, είναι η *Γιάλλουρος v. Νικολάου* (2001) 1 Α.Α.Δ. 558, στην οποία η πλήρης Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου¹ ομόφωνα δέχθηκε ότι η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημιουργεί, απ' ευθείας από το Σύνταγμα, αγωγή δικαίωμα για αποζημιώσεις από τον παραβάτη, είτε πρόκειται για κρατική αρχή είτε για ιδιώτη. Εφόσον μόνο έτσι η εξασφάλιση κάθε δικαιώματος είναι αποτελεσματική.

---

¹ Πικής Π., Νικήτας, Αρτεμίδης, Αρτέμης, Κωνσταντινίδης, Νικολαΐδης, Νικολάου, Καλλής, Κρονίδης, Κραμβής, Γαβριηλίδης, Δ.Δ.
Ο Δ. Χατζηχαμπής μετείχε στη σύνθεση του πρωτοδίκου δικαστηρίου του οποίου η απόφαση επεκυρώθη.

Τοσούτο μάλλον, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που κατά το δικαστή Πική έχουν καθολικό χαρακτήρα και ταυτίζονται με τη φύση και την αυτονομία του ανθρώπου στον κοινωνικό και πολιτειακό χώρο. Αξίζει και πάλι να σημειωθεί ότι η αγγλική νομολογία, με αναφορά σε αποφάσεις του ΕΔΑΔ, δεν αναγνωρίζει ότι δημιουργείται άνευ ετέρου αξίωση για αποζημιώσεις λόγω παραβίασης ανθρωπίνου δικαιώματος.

Η δέσμευση των κυπριακών δικαστηρίων να προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα εκδηλώθηκε και υπό τη μορφή της υποχρέωσης τους να επιβάλλουν παραδειγματικές ποινές για αδικήματα που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και μειώνουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Μάλιστα, σε υπόθεση βιαιοπραγίας στρατιωτικού εναντίον κατωτέρου του, που συνιστούσε βάναυση προσβολή της αξιοπρέπειάς του, το Ανώτατο Δικαστήριο (Τριανταφυλλίδης Π., Λώρης, Πικής, Δ.Δ.) δια στόματος του δικαστή Πική υπέδειξε ότι η αρμόζουσα ποινή θα μπορούσε να ήταν η μέγιστη προβλεπόμενη από τον νόμο.

Ο χρόνος δεν επαρκεί. Οι αναφορές, κατ' ανάγκη, ενδεικτικές ενός μεγάλου έργου που καθορίστηκε κατά πάντα από το δικαστικό όρκο. Ο Γ. Μ. Πικής απέμεινε με λόγο λιτό, δωρικό, το δίκαιο σύμφωνα με το νόμο, χωρίς φόβο, εύνοια, προκατάληψη ή πάθος.

Ο φόβος είναι άγνωστος για όσους δεν κουβανούν μες την ψυχή τους και δεν στήνουν εμπρός τους, τους Λαιστρυγώνας και τους Κύκλωπας και τον άγριο Ποσειδώνα.

Προκατάληψη ή εύνοια δεν έδειξε ποτέ. Μνημόνευσε με υπερηφάνεια τη ρήση του Lord Atkin στην προαναφερθείσα *Liversidge v. Anderson* ότι: «*Judges are no respecters of persons*» (οι δικαστές είναι απροσωπόληπτοι), ως προσδιοριστική της θέσης των δικαστών έναντι πάντων και παντός. Οι δικαστές, είπε, δεν αναγνωρίζουν πρόσωπα, όσο ψηλά και αν βρίσκονται, αλλά αρχές δικαίου. Πρόσθεσε δε, ότι είναι μέσα από την απαρασάλευτη προσήλωσή τους στον απρόσωπο χαρακτήρα της δικαστικής λειτουργίας στην αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαδίκων που το δικαστικό έργο μετουσιώνεται σε πράξη δικαιοσύνης.

Πάθος έδειξε. Όχι όμως κατά παράβαση, αλλά προς εκπλήρωση του όρκου του. Είναι το πάθος του για τη δικαιοσύνη. Όπως έγραψε ο ακαδημαϊκός Κωνσταντίνος Τσάτσος «είναι μερικά πάθη αχώριστα από τις ευγενέστερες ενέργειες της ψυχής μας. Χωρίς το πάθος και αυτές χάνουν τη ζωική τους ρώμη και γίνονται ισχνή καθηκοντολογία; ευνουχίζονται; υποχωρούν στη ψυχρή περιοχή του «πρέπει». Να πνίξωμε τα πάθη μας σημαίνει να πνίξωμε την αγάπη μας». Είναι την αγάπη του δικαστή Πική για τη δικαιοσύνη που τιμούμε απόψε και την ανταποδίδουμε, όχι μόνο ως τιμή προς το έργο του, αλλά και ως αγάπη προς το πρόσωπό του.

Η αγάπη κι εκτίμηση μας είναι δεδομένη και για τη σύζυγό του Μαίρη, την άξια σύντροφο του ανθρώπου και δικαστή Πική.

Για την ιδιωτική ζωή του δικαστή, ο Γ. Μ. Πικής έθεσε κριτήριο αυστηρό λέγοντας πως δεν πρέπει, κάτω από την έδρα, να πράττει οτιδήποτε που να μην έχει την ηθική ελευθερία να το αναφέρει επί της έδρας. Συμβουλή τελειότητας. Όμως, όπως είπε ο ποιητής:

*«Α, μα πρέπει ο άνθρωπος
να φτάνει πέρα απ' εκεί που το χέρι του αδράχνει,
αλλιώς προς τί να υπάρχουν οι ουρανοί;»*

Ούτε ο Νίκος Καζαντζάκης αρκέστηκε στη συμβουλή «να φτάσει όπου μπορεί». Ζήτησε στο όραμά του από τον Γκρέκο μια «πιο δύσκολη, πιο κρητικιά προσταγή» και ακούστηκε «φωνή όρθια», «αρσενικός λόγος»:

«Φτάσε όπου δεν μπορείς!»

Κι όταν ο μεγάλος Κρητικός στάθηκε μπροστά στον Γκρέκο, τον απροσκύνητο και ανέλπιδο Παππού του για να του δώσει Αναφορά, του είπε:

*«Δεν έβλεπα καθαρά παρά τούτο:
Όποια απόφαση κι αν πάρω, θα τελέψω όσο μπορώ πιο τίμια
το χρέος μου· Γι' αυτό ήμουν σίγουρος· Για το πείσμα μου και
την τιμιότητα· Για τίποτα άλλο.»*

Ο δικαστής Πικής εκπλήρωσε επάξια το χρέος του, πλούτισε για εμάς και για τις γενεές που θα ακολουθήσουν και σφράγισε τη

νομολογία και απήλθε με αξιοπρέπεια. Μετά από 43 χρόνια στην έδρα ταπεινά αποσύρθηκε, πάντα όμως δικαστής και ασχολείται με τις δύο μεγάλες του αγάπες, τη μελέτη και τα εγγόνια του.

Δικαιούται να ζητήσει, όπως ο Κρητικός συναθλητής του, άφοβα την κρίση και την ευκή του δικού μας λεβέντη Παππού· του αγαπημένου πρόγονου που κράτησε και μας κράτησε στα πατρικά χώματα με πείσμα και τιμιότητα.

Τεύκρος Θ. Οικονόμου, Π.Ε.Δ.
Πρόεδρος Κακουργιοδικείου
Λάρνακας Αμμοχώστου